

М. Л. КРОПИВНИЦЬКИЙ.

КУПЛЕТИ

Для співу і декламації.

Накладом

УКРАЇНСЬКОЇ КНИГАРНІ АКОРД

216 Dufferin Ave.

WINNIPEG,

MANITOBA.

М. Л. КРОПИВНИЦЬКИЙ.

КУПЛЕТИ

Для співу і декламації.

Накладом

УКРАЇНСЬКОЇ КНИГАРНІ АКОРД
216 Dufferin Ave.
WINNIPEG, MANITOBA.

ТЕРЕ-ФЕРЕ КУКУ!

Нема в світі правди,
Сам світ став зрадливий:
Брехня скрізь панує
Та правду гальмує!...
За гривню брат брата
Готов обідрати:
Останню худобу,
Останню свитину
Грабує, руйнує
Обдерту хатину!...
А прийде ж час правди,
Час страшного суду,—
То за такі штуки
Зададуть: „Тере-фере-куку!...

Бодай вас, дівчата,
Які ви хороші,
Як у батьків ваших
В кишенях є гроші.
Ми не добачаєм,
Що ви кривобокі,
Горбаті, безносі,
Рябі, кислоокі...
Давайте нам гроші,
Будете хороші!
Батьки ж щедрі словом,
Та скупі на руку,
Вернулись від шлюбу:
,,Де придане?''
Придане: ,,Тере-фере-куку!''

Купець в фабрикантів
Товар забирає,
А їм замість грошей
Росписки черкає,
Де бідний не виплаче,
Він там позичає;
І всі йому вірять,

Бач лавки він має;
Пани і банкирі
За нього в поруку...
Прийде-ж час розпискам,
То він таку штуку:
,,Пятачок за руб—не хочете?''
Еге-ге! ,,Тере-фере-куку!''

Колись-то хтось думав:
,,Може, Бог поможе,
Збереть ся народу
І в крісла і в ложі''.
Та й не поскупив ся
На сее на тое:
,,Бог дастъ, все вернетъ ся,
Ще може і втрое!''
Та грає, співає,
Аж піт з чола ллеть ся!
Надів окуляри,
Ще й приклада руку,
Глянув по театрю:
Еге-ге! ,,Тере-фере-куку!''

Настали вже часи,
Що тепер всі кляси
„Тере-фере” грають
І „куку” співають:
Купці, фабриканти,
Шевці, музиканти,
Адвокати, доктори,
Найбільше актори,
Ці по всякі часи
Свистять на всі гласи!...
Важко підпирати
Правду і науку,
Коли в кишенях:
Фю-фю-фю! „Тере-фере-куку!”

КУМ ГАВРИЛО.

Як виїздив кум Гаврило
У поле орати,
Кобильчина його сива
Почала брикати.
Він кобилу ціпком чеше,
А кобила в візок креще.
Він почав її штрикати,
А вона ще гірш брикати!...
,,Ньо, сліпа, ньо, крива,
Ньо, проклята, тпру, сапата,
Ньо!...

А сусіди, злії люди,
Стали реготати,

Що не буде кум Гаврило
Сьогодня орати!
Розгнівав ся кум Гаврило,
Що глузують люди,
Як почав періщить сиву,
Аж шкіра їй гуде!...
„Ньо, сліпа, тпру, крива,
Ньо, проклята, тпру, сапата,
Тпру!...”

Затягла ся кобильчина,
Ні ступня від хати!...
Ой, не буде кум Гаврило
Сьогодня орати
Кум ще дужче розгнівав ся,
Взяв з воза дубину,
Та по ребрах, та по спині,
Почав мірять сиву;
„Ньо, сліпа, тпру, крива,
Ньо, проклята, тпру, сапата,
Ньо!...”

Як дремене кобильчина
Куди очі драла,

Поламала візок в цурки
І хомут пірвала.

Кум Гаврило навперейми
Сиву доганяти...

Ой, не буде кум Гаврило
Сьогодня орати!

„Тпру, сліпа, тпру, крива,
Тпру, проклята, тпру, сапата,—
Сьок, сьок, сьок, тпру!...

Візок лежить, сива стойть,

Ще й хвостом махає:

Нема коліс, нема люшень

І дуги чорт має!

А з хомута тільки слава,

Що й не полатати...

„Тепер бачу, що сьогодня

Тпру мені орати!

‘Тпру, кумцю, тпру, Гавриле,

Тпру, серденько мое миле,

Тпру!...”

УДОВИЦЯ.

Удовицю я любив,
Подарунки їй носив:
Носив сало, носив свічки,
Носив мясо, носив стрічки,
Носив гречку, черевички,
Носив просо, носив мак,—
Ось воно як!

Носив жито і пшеницю,
Кукурузу, сочевицю,
Поросята і качата,
І курчата, і гусята,
Носив таки й грошенята,
За чортові бровенята,—
Он бува як!

А раз таке теля припер,
Доки доніс, трохи не вмер!...
А вона мені зрадила,
Та панича полюбила!...
Ну, нехай вже булоб за що,
А то там така ледащо,
Що тільки: тьфу!

О, тепер я кричати-му,
На все село гукати-му:
Віддай мені сало, свічки,
Віддай мясо, віддай стрічки,
Віддай гречку, черевички,
Віддай просо, віддай мак,—
Ось воно як!

Віддай жито і пшеницю,
Кукурудзу, сочевицю,
Поросята і качата,
І курчата, і гусята,
І все тее, що ти з'їла,
Верни мені усе ціле,—
Ось тобі що!

ОТ ТОБІ, ГАНДЗЮ, КНИШ!

Чи чували ви, миряне,
Про те диво, що у нас
Той Явтух, що свині пас,
Вже тепер зробив ся паном?
З старшиною покумав ся,
Пив з ним чай і цілував ся,
А на свадьбу у дяка
З попадею гопака
Так гацав аж, куря встала!...
Що-ж? така пора настала:
В кого гроші,
Той хороший,
А без них мовчи та диш!
. „От тобі, Гандзю, книш!”

Був шинкар у нас в селі:
Каптанок його в смолі,
Засмальцьований, подраний,
І він сам такий поганий,
Що на нього й глянуть гидко!...
Але-ж так бува нерідко,
Що вродливий ходить босий,
А нікчемний дере гроші...
Так і Срулик не дрімав,
Людий живцем обдирав.
Надрав гроший,
Став хороший...
А без них мовчи та диш!
,,От тобі, Гандзю, книш!"

Наїздив до нас в село
Чоловічок, звавсь Павло,
Купував: ендики, кури,
Вовну, хліб, ягнята, шкури...
Доки був собі ще бідний,
То з усяким був як рідний;
А тепер нас відцурав ся,
Та з панами полигав ся,

Всім панам чолом дає,
В мирового каву пе...
Надрав гроший,
Став хороший...
А без них мовчи та диш!
,,От тобі, Гандзю, книш!"

Був панок у нас заможний,
Мав кишені не порожні,
Мав земельку, вівці, коні,—
В табуні і на припоні!...
Мав корови і воли!
Живи й Господа хвали!
Так де-ж? чкурнув за границю!
Чорт ма гроший, він пшеницию
Жидам продав. Недостача,
Пішла й земля на придачу,
Вівці й коні
На припоні
Все поїхало в Париж!...
,,От тобі, Гандзю, книш!"

Оттак дієть ся на світі:
Мужикови трудно в світі.

А купцеви в жупані,
А пани, найбільше пані,
Тєк і пнуть ся у столипю,
А звідтіль вже за границю!
І чого-б то їм приспіло
Туди їхати? хиба діло?
А витрішки продавати,
Витребеньки купувати,
Гроші сіять,
Хвостом віять:
Хвіст зіставсь, то й ввесь бариш...
,,От тобі, Гандзю, книш!...”

БИЧОК.

В Опанаса був бичок,—
Четвертак, чи третячок,—
Там такий бичок добрячий
І в роботі не ледачий...
Скоїлась йому причина,
Певно, хтось вже так зробив,
Що все, гаспідська личина,
Раз-у раз хвостом крутив!

Що за диво? — каже Гнат
Риндички рябої сват:
Де вже я не пробував,
Ну, такого не видав!...

Ходив з фірою в Гадес,
Там набачивсь всіх чудес:
Бачив власними очима
Малпу в Німця за плечима...

Вигойть взяла ся Пріська,
Макотрущина невістка.
То-ж вже баба на всі боки:
Чи пристріт, або уроки,
Чи з очий бува, чи з вітру,
Візьме глек, або макітру,
Коло пупа щось пошепче,
Зразу тобі і полегча!...

Й що вона вже не робила:
До схід сонця в луг ходила,
Якесь зіля там збирала,
Та шепчучи прикладала
До хвоста тому бичкови
Добрый дъогодъ і бочковий,
Прикладала мяту, руту...
А він все хвостом тим круте!...

На базар Панас поїхав.
Тільки що у город в'їхав,

Аж десяцький переймає.
„Куди едеш ти?” гукає.
- На базар!— „Эх, дурналяп!”
Тай підняв вже патирицю,
А бичок його по пиці
Тим хвостом мов віхтем, хляп!

Причепив сяж до Панаса
Той москаль, мов-би репях,
Або пяниця до квасу,
Зараз в участь його потяг!...
Ледви за руб лиха збув ся!
От Панас в село вернув ся,
Взяв сокиру, як рубнув,
Так хвоста і відітнув
По самісенькее тпруте!
А він їй тим цурпалком круте!...

КОЛИБ СВИНІ ТА РОГИ.

Немає в світі кращого добра,
Як є своя хатка хочби й стара,
Тільки б дотепно була збудована,
Вшита та вкрита, мовби гафтована!...
Біля хатини криниця, левада,
А у хатині дружина—порада!...
То я вже не знаю чого ще бракує?
Однаке, не кожен так як я міркує!...

От хоч мій сусіда,
Чумачок Трохим!...
Батьки його що року
По сіль ходили в Крим,

Придбали худоби
Повній обори,
Від хліба, від скарбів—
Вгинались комори!...
Що-ж, Трохим мій здурів,
Що й ради не дати!...
, Зроблюсь, каже, паном,
Збудую палати,
Напнущ фрак, пальчатки,
Ботики на ноги!...”
А воно йому й пристало,,
Так як свинї роги!

Старшина наш,—може
Чули?—Горобець!
Там такий товстий,
Пикатий, мов купець.
Як їв ще борщ з „таком,”
Та юшку з водою,
Тоді був мов хорт той,
Піджарий собою...
Перш ми його знали
За Харка, тай годі;

А тепер гне висше!

Вони: „благороддя!...

Прийдеш ти до нього,

Зараз кланяйсь в ноги...

Щоб то вийшло, колиб дати

Такій свині роги!...

Чи в вас е урядник,

Чи, може, нема?

А в нас е, він зветь ся:

„Підхвосток Хома!”

Перш він по панах все

Лакузою був,

Через те-ж, бач, це прізвище

І уряд здобув.

І тепер над мирянами

Силу він має:

Над кождим знущається ся,

Кождого він лає!...

У тих, що вміють миски лизать,

Великая сила!...

Якби їм так роги дати,

Лиха-б натворили!...

Чи не розказати
 Вам ще на останці,
Як у нас по селах
 Всякі обідранці
Наживають гроші,
 Як людий мордують;
Як на сльозах-злиднях
 Глитаї панують?...
Чи варт, братця, слова,
 Чи варта і праці?
Скажуть: „не йміть віри
 Брехливій собаці!
Бо в нас, в селі, усе гаразд
 І все — слава Богу!
А він бреше, бо сам той звір,
 Що не має рогів!...”

